

Riktlinjer avseende disputation för doktorsexamen vid fakulteten för humanvetenskap

Riktlinjer avseende disputation för doktorsexamen vid fakulteten för humanvetenskap antagna av forskarutbildningsrådet 2005-10-04 och fastställda av fakultetsnämnden 2005-11-29

Högskoleförordningen föreskriver att doktoranden skall försvara sin avhandling vid en offentlig disputation. De formella kraven innebär bl.a. att respondenten, fakultetsopponenten, ordföranden för disputationen och samtliga ledamöter i betygsnämnden måste vara närvarande under hela disputationen. Att disputationen är offentlig innebär att åhörare inom och utom universitetet har rätt att närvara och att ställa frågor till respondenten.

En vanlig uppläggning av en disputation brukar innebära att den omfattar ungefär två timmar och har ungefär följande form.

- Ordföranden välkomnar betygsnämnden, fakultetsopponenten, respondenten och åhörarna. Titeln på avhandlingen anges varefter ordföranden presenterar betygsnämndsledamöterna, opponenten och respondenten. Med några ord beskrivs hur disputationen kommer att gå till, varvid upplysning bör ges om att de närvarande i auditoriet kommer att få tillfälle att ställa frågor till respondenten efter det att opponenten avslutat sin granskning.
- Ordföranden ger ordet till respondenten som ges möjlighet att anföra eventuella rättelser, muntligt eller skriftligt.
- Därefter ger ordföranden ordet till opponenten som sammanfattar avhandlingen och sätter in den i ett större sammanhang. När det är klart kan opponenten tillfråga respondenten om sammanfattningen ger en riktig bild av avhandlingens innehåll.
- Opponenten övergår sedan till själva granskningen av avhandlingen som i huvudsak bör vara en dialog mellan opponenten och respondenten. Opponenten ställer frågor om avhandlingen och respondenten besvarar och diskuterar det som opponenten sagt. Granskningen kan avslutas med ett sammanfattande omdöme från opponenten.
- Ordföranden återtar ordet och ger först betygsnämnden och därefter åhörarna i auditoriet möjlighet att ställa frågor till respondenten.
- När ingen mer har frågor att ställa förklarar ordföranden disputationen avslutad och meddelar att betygsnämnden omedelbart kommer att sammanträda.
- Betygsnämnden sammanträder och meddelar sitt beslut så fort som dess sammanträde avslutats.